

Київський університет імені Бориса Грінченка
 Кафедра романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Практична граматика (французька мова)»

II курс

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація : 035.055 Романські мови і літератури (переклад включно) – перша французька

Освітня програма: 035.055.03 Мова і література (французька)

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ	
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу	
менеджеру якості освіти	
Програма №	0645/21
Ім'я _____	
(підпис)	(презентація, підтвердження)
« _____ »	2021 р.

2021-2022

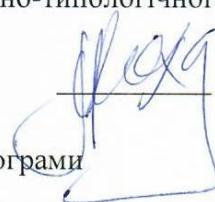
Розробник: Ананьєва Л.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства

Викладач: Ананьєва Л.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства

Протокол від “31” серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства

(Русудан МАХАЧАШВІЛІ)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми
(керівником проектної групи)

Мова та література (французька)

_____._____.2021 р.

Гарант освітньої програми _____

(Ігор ЛАСКА)

Робочу програму перевірено

01.09.2021 р.

Заступник директора Інституту філології _____

(Людмила ЗАЯЦЬ)

“_____”_____ 2021 року

Пролонговано:

на 2021/2022 н.р. _____(_____), «____»_____ 2021р., протокол №_____

на 2022/2023 н.р. _____(_____), «____»_____ 2022р., протокол №_____

на 2023/2024 н.р. _____(_____), «____»_____ 2019р., протокол №_____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	дenna
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання навчання та оцінювання	французька, українська
Загальний обсяг кредитів / годин	3 / 90
Курс	2
Семестр	3
Кількість змістових модулів з розподілом:	3
Обсяг кредитів	3
Обсяг годин, в тому числі:	90
Аудиторні	54
Модульний контроль	6
Семестровий контроль	15
Форма семестрового контролю	екзамен

2. Мета і завдання вивчення дисципліни

Метою даної навчальної дисципліни є вміння студента опанувати необхідний обсяг з практичної граматики відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики та алгоритму вивчення навчального матеріалу даної дисципліни.

Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни, необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Основними завданнями вивчення дисципліни є формування таких загальних компетентностей:

ЗК 5 – здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями;

ЗК 6 – здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК 7 – уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;

ЗК 8 – здатність працювати в команді та автономно.

;

ЗК 9 – здатність спілкуватися іноземною мовою;

ЗК 11 – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Також, таких фахових компетентностей:

ФК 2 – здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

ФК 6 – здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати французьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя;

ФК 8 – здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань;

ФК 11 – здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення;

ФК 12 – здатність до організації ділової комунікації;

ФК 13 – лексико-граматична компетентність передбачає: володіння лексичними, граматичними, орфографічними мовними знаннями і навичками; знання семантики, словотворчої й синтаксичної структури, функції в реченні й тексті, лексичної полісемії, антонімії, особливостей фразеології для структурної організації тексту та вираження комунікативної інтенції;

ФК 14 – мовленнєво-фонетична компетенція передбачає: знання про звуки мови і закономірності їх поєднання; про фонетичні процеси (наголос, інтонацію, чергування звуків) знання фонетичної транскрипції та сформованість фонематичних навичок мовлення (рецептивних і репродуктивних); уміння сприймати на слух різноманітні та різнопредметні автентичні тексти;

ФК 15 – інтеракційна компетентність передбачає: уміння вести діалог, побудований на реальній або симульованій ситуації та вільно вести розмову з носіями мови; здатність викладати свою думку відповідно до певних типів тексту з дотриманням параметрів комунікативно-стилістичної доцільності та мової правильності.

Організація навчальної діяльності в Центрі прикладних комунікативних технологій.

Основною метою організації навчальної діяльності в Центрі компетентностей є високий рівень граматичної мовної компетентності: вміння володіти граматичними мовними знаннями і навичками, знати граматичні категорії, форми і функції слів, володіти відповідними граматичними структурами. Виходячи з того, що теоретичні знання, накопичені поза контекстом дії, не можуть бути такими, що мобілізуються, і мобілізованими у вирішенні професійних завдань, робота студентів у Центрі спрямована на поєднання використання теоретичного та практичного матеріалу з практичної граматики на практичних заняттях.

Задля ефективної реалізації зазначененої мети підготовка студентів має характер тренування. Студентам пропонуються вправи для самостійного опрацювання, використовувати аудіо та відеоматеріали, що допомагають оцінити на практиці володіння термінологічними, лексичними, синтаксичними та морфологічними нормами французької мови та вміти її застосовувати у процесі різних видів перекладу. Така сукупність компетенцій необхідна студенту для здійснення мовного посередництва як в усній, так і в письмовій формі. Викладач університету виконує роль «тренера», який спостерігає, намічає шляхи, спрямовує ментальні процеси майбутнього фахівця. Його функції спрямовані на підтримку й організацію роботи з самоаналізу, вони дають можливість допомагати студентам інтерпретувати свої практичні та теоретичні знання й, таким чином, вибудовувати специфічні навички та компетенції, зважаючи на особистий досвід кожного з них.

На заняттях у Центрі студенти поступово оволодівають такими професійно -методичними вміннями: здійснювати комунікативну-навчальну функцію, яка охоплює інформаційний, мотиваційно-стимулюючий і контрольно-коригуючий компоненти, тобто вміло застосовувати різноманітні методи, форми, прийоми навчання та сучасні технічні засоби навчання в різних умовах для формування іншомовної комунікативної компетенції; здійснювати розвивальну функцію, а саме накреслювати шляхи формування та розвитку інтелектуальної та емоційної сфер особистості фахівця, його пізнавальних і розумових сил на матеріалі іноземної мови для як навчального предмета; вирішувати завдання морального, культурно-естетичного, гуманістичного виховання студента засобами іноземної мови.; здійснювати гностичну функцію, аналізувати навчальний матеріал, виділяти в ньому об'єкти навчання , прогнозувати труднощі з його засвоєння з урахуванням рівня сформованості іншомовної комунікативної компетенції студентів; об'єктивно оцінювати зміст, вивчати та узагальнювати досвід навчання іноземних мов, здійснювати конструктивно-планувальну функцію, планувати навчально-комунікативну діяльність на заняттях, в тому числі і в інтересах індивідуалізації та диференціації навчання, що

сприяє досягненню бажаного результату.

3. Результати навчання за дисципліною

Програмні результати навчання:

ПРН 3 – організовувати процес свого навчання й самоосвіти;

ПРН 5 – співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо;

ПРН 7 – розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв’язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів;

ПРН 8 – знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію французької мови і літератури, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності;

ПРН 9 – характеризувати діалектні та соціальні різновиди французької мови, описувати соціолінгвальну ситуацію;

ПРН 10 – знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 12 – аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють;

ПРН 16 – знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності;

ПРН 17 – збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв’язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання;

ПРН 18 – мати навички управління комплексними діями або проектами у розв’язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН 20 – володіти мовою фаху на рівні В2-С1 для вільного письмового й усного перекладу, здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування та якісного професійного використання;

ПРН 21 – перенести знання та вміння у перекладацьку практику з використанням новітніх перекладознавчих теорій та їх інтерпретацій; володіти практичними навичками моделювання процесу перекладу; організовувати процес перекладу;

ПРН 22 – застосовувати теорії і володіти практичними навичками проектування, конструктування, моделювання освітнього процесу закладу загальної середньої освіти,

складати різні види планів для організації процесу навчання французькою мовою, враховувати психолого-педагогічні основи навчального процесу у закладах та специфіку професійної педагогічної діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторна:			Лабораторні	Модульний контроль
		Лекції	Семінари	Практичні		
Змістовий модуль I						
1.Les temps de l'indicatif . Révision.				4		
2. Mode conditionnel. Généralité.				2		
3. Valeurs temporelles du Conditionnel présent				4		
4. Conditionnel passé : formation, utilisation				2		
5. Valeurs temporelles du Conditionnel passé.				2		
6. Emploi affectif du Conditionnel				4		
Модульний контроль					2	
Разом	25			18	2	5
Змістовий модуль II.						
1. Le Mode Subjonctif. Généralité.				2		
2. Subjonctif présent : formation, utilisation.				4		
3.Emploi du Subjonctif dans les subordonnées complétives.				2		
4. Emploi du Subjonctif dans les subordonnées relatives.				4		
5. Emploi du S. dans les subordonnées circonstancielles.				2		
6.Emploi du Subjonctif dans les propositions indépendantes				2		
7. Emploi du Subjonctif dans les circonstances de concession.				2		
Модульний контроль					2	
Разом	25			18	2	5
Змістовий модуль III.						
1.Formes non personnelles des verbes				2		
2. Parcipe présent et adjetif verbal				4		
3. Participe passé et participe passé composé				2		
4. Gérondif				4		

5. Infinitif. Infinitif passé (emploi). Proposition infinitive.				2		
6. Proposition participe				2		
7. Constructions causatives				2		
Модульний контроль					2	
Разом	25			18	2	5
Іспит	15			54		15
Усього	90			54	6	15

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I

Тема №1

Повторення основних часових форм: Présent, Imparfait, Passé composé, Passé simple, Futur, Passé proche, Futur simple, Futur antérieur, Plus-que-parfait, Futur dans le passé. Узгодження часів індикативу. План теперішнього часу. План минулого часу. Récapitulation. Emploi des temps de l'Indicatif. Concordance des temps de l'Indicatif. Plan du passé. Plan du présent.

Тема №2

Умовний спосіб. Дві форми часу. Граматичне значення часів умовного способу. Les temps du Conditionnel. Valeurs des temps du Conditionnel. Теперішній час умовного способу. Утворення теперішнього часу умовного способу.

Тема №3

Conditionnel présent. "Si" conditionnel. Mode conditionnel. Formation du Conditionnel présent. Вживання Conditionnel présent.

Тема №4 Вживання Conditionnel présent в незалежному реченні для вираження побажання, бажання, припущення, некатегоричного твердження, тощо. Конструкція "on dirait que", "on croyais que".

Тема №5 Вживання інверсійної форми "ne serait-ce que". Emploi du Conditionnel présent. Emploi affectif du Conditionnel. Conditionnel présent dans la préposition indépendante. Construction "on dirait que", "on croirait que". Emploi de l'inversion "ne serait-ce que".

Тема №6

Утворення Conditionnel passé. Друга форма Conditionnel passé. Вживання Conditionnel passée. Conditionnel passée 2e forme. Узгодження часів умовного способу. Formation du conditionnel passé. Conditionnel passé 2e forme. Emploi du Conditionnel passé. Concordance des temps du Conditionnel.

Змістовий модуль II

Тема №7

Суб'єктивний спосіб. Граматичне значення. Mode subjonctif.

Тема №8

Valeur grammatical du subjonctif. Утворення теперішнього часу суб'єктивного способу. Formation du subjonctif présent.

Тема №9

Вживання subjonctif у підрядних додаткових реченнях.

Тема №10

Emploi du subjonctif dans les subordonnées complétives

Тема №11

Вживання subjonctif у підрядних означальних реченнях. Emploi du subjonctif dans les subordonnées relatives.

Тема №12

Вживання subjonctif у підрядних обставинних реченнях. Emploi du subjonctif dans les subordonnées circonstancielles.

Тема №13

Вживання subjonctif в незалежних реченнях. Emploi du subjonctif dans les propositions indépendantes.

Змістовий модуль III**Тема №14**

Participe présent. Formation. Valeur grammatical. Emploi du participe présent. Віддієслівний прикметник. Утворення. Граматичне значення. Вживання віддієслівного прикметника.

Тема №15

Adjectif verbal. Formation. Valeur grammatical. Emploi de l'adjectif verbal.

Тема №16

Дієприслівник (герундій). Граматичне значення дієприслівника. Утворення дієприслівника. Конструкція sans + infinitif. Заперечна форма герундія. Gérondif. Valeur grammatical du Gérondif. Formation. Construction "sans+infinitif". Дієприкметник теперішнього часу. Утворення. Граматичне значення. Вживання.

Тема №17

Дієприкметник минулого часу. Граматичне значення. Утворення. Особливості утворення дієприкметників минулого часу деяких дієслів III групи. Participe passé. Valeur grammatical du participe passé. Formation. Particularités de la formation du participe passée des verbes du IIIe groupe. Складний дієприкметник минулого часу. Утворення. Граматичне значення. Вживання. Participe passée composé. Formation. Valeur grammatical. Emploi du participe passé composé.

Тема №18 Infinitif. Infinitif passé. Proposition infinitif.**Тема №19** Proposition participe.**Тема №20** Constructions causatives.

6. Контроль навчальних досягнень
Розрахунок рейтингових балів роботи студента

Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього

1	Відвідування практичних занять	1	27	27
2	Робота на практичному занятті	10	27	270
3	Самостійна робота	5	3	15
5	Поточний модульний контроль	25	3	75
	Максимальна кількість балів		387	
6	Підсумковий контроль		40	
	Коефіцієнт розрахунку рейтингових балів		6.45	

Завдання для самостійної роботи за модулями

Модуль	Завдання за темою Модуля	Термін виконання (тижні)
Модуль 1	Valeurs temporelles du Mode Conditionnel (виконання завдань СР у ЕНК)	1-4
Модуль 2	Nuances d'emploi du Subjonctif (виконання завдань СР у ЕНК)	5-9
Модуль 3	Proposition participe. Proposition infinitive. Structure causatives (виконання завдань СР у ЕНК)	10-14

Карта самостійної роботи студента

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
IV семестр			
Модуль 1	Письмова робота, усна відповідь	5	1-4
Модуль 2	Письмова робота, усна відповідь	5	5-9
Модуль 3	Письмова робота, усна відповідь	5	1-14
Разом		15 балів	

Критерії оцінювання самостійної роботи

Підготовка студентами самостійного завдання передбачає перевірку володіння відповідною лексикою та граматичними структурами, дотримання стилю завдання, що виконується; демонстрація якісного володіння писемним та усним мовленням.

Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться у формі тестових завдань множинного чи перехресного вибору або написання есе за вивченими темами. Максимально можлива кількість балів – 25.

Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Згідно з навчальною програмою семестровим контролем у 4 семестрі є **іспит**. До іспиту допускаються студенти, які після виконання всіх зазначених у програмі видів діяльності отримали рейтинг не нижче **35** балів.

Форма іспиту – письмова. Екзаменаційна письмова робота складається з 3 блоків за темами 3 модулів. Відповідно екзаменаційна оцінка складається з 3 складових: I блок – 10 балів, II блок – 15 балів, III блок – 15 балів.

Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Узгодження часів індикативу. Повторення.
2. Умовний спосіб. Форми часу.
3. Особливі випадки вживання минулого незавершеного часу.
4. Теперішній час умовного способу.
5. Минулий час умовного способу.
6. Дієприслівник.
7. Дієприкметник теперішнього часу
8. Віддієслівний прикметник
9. Займенникові прикметники.
10. Іменник. Категорія роду іменників.
11. Категорія числа іменників.
12. Прикметник. Категорія роду прикметників.

Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оценка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре — достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок
C	75-81	Добре — в цілому добрий рівень знань (умінь) з

	балів	незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно — посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо — мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання — незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу — досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни “Практична граматика”

Разом - 90 год., практичні – 54 год, модульний контроль – 6 год, семестровий контроль – 15 год.

Рекомендована література

Основна література

1. Иванченко А.И. Грамматика французского языка в упражнениях: 400 упражнений с ключами и комментариями. – СПб: КАРО, 2006. – 320 с.
2. Попова И.Н., Казакова Ж.А. Грамматика французского языка. Практический курс: Учебник для институтов и факультетов иностранных языков. - М., 2003. - 480с.
3. Самойлова О.П., Комірна Є.В. Практична граматика французької мови: Навчальний посібник для студентів вищ. навч. закл. - К.: Видавничий дім "Ін Юре", 2008. - 512с.

Додаткова література

1. Опацький С.Є. Français, niveau débutant: Підруч. для вищ. навч. закл. - К.; Ірпінь: "Перун", 2005. -312с.
2. Claire Miquel Grammaire en dialogues: niveau intermédiaire. -Clé International, 2007. - 128с.

Інтернет-джерела

1. <http://www.francaisfacile.com/exercices/exercice-francais-2/exercice-francais-7134.php>
2. http://bdl.oqlf.gouv.qc.ca/bdl/gabarit_bdl.asp?id=4148
3. Subjonctif+exercices
2. <http://www.bonjourdefrance.com/exercices/contenu/17/grammaire/62.html>
3. http://bdl.oqlf.gouv.qc.ca/bdl/gabarit_bdl.asp?id=2915